

‘Ontwikkelingsgericht buitenspelen’

Yvonne Leenders - Marijke Bertu

Spelen

Het verbindt kinderen met de omringende wereld, een manier om deze te leren kennen

- Kinderen ontwikkelen zich door te spelen (en dit geldt niet alleen voor jonge kinderen)
- Buitenspelen biedt hiervoor unieke mogelijkheden

De vrijheid van het spelen buiten... andere uitdagingen

- Ruimte en materialen
- Geluidsvolume en snelheid
- Onafhankelijkheid van de leerkracht
- Contact andere kinderen
- Veranderende speelsituaties

Samen werken aan de verbetering van de kwaliteit van ons onderwijs

Waarom krijgt de kwaliteit van het buitenspel hierbij zo weinig aandacht?

Buitenspel ...

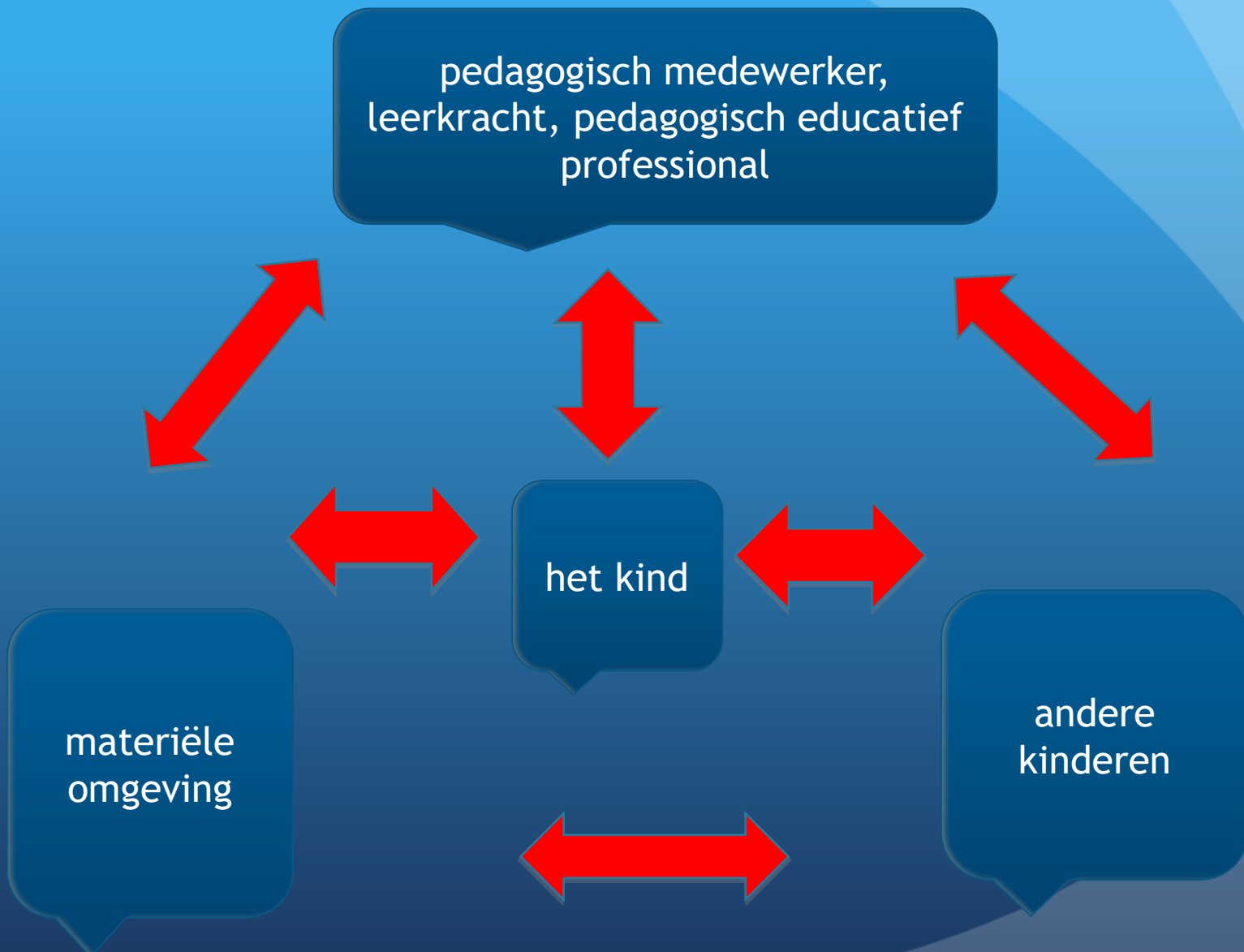
1001 kansen voor brede ontwikkeling!

- ✓ Sociale ontwikkeling
- ✓ Taalontwikkeling
- ✓ Rekenwiskundige ontwikkeling
- ✓ Motorische ontwikkeling
- ✓ Creatieve ontwikkeling
- ✓ Zintuiglijke ontwikkeling

Buitenspelen betekent veel vrijheid, dus ook veel
informeel leren

Maar is er ook echt wel
wat te leren...?

De interactiedriehoek

De speelplaats als krachtige leeromgeving

Een vlekkenplan

- Een open ruimte
- Een klim- en klauterruimte
- Een zanddeel
- Een waterplek
- Rustige ruimten
- Een onverhard avontuurlijk deel

Pieter Bruegel

Criteria inrichting speelplaats

Het inrichten van een rijke speelplaats is niet gemakkelijk, omdat het aan een aantal ogenschijnlijk tegengestelde eisen moet voldoen:

- Veiligheid bieden en uitdagend zijn.
- Zucht naar avontuur bevredigen en geconcentreerd spel mogelijk maken.
- Structuur bieden en veranderbaar zijn.
- Rijke ervaringen kunnen opdoen.

De speelplaats als krachtige leeromgeving

- Een open ruimte
- Een klim- en klauterruimte
- Een zanddeel
- Een waterplek
- Rustige ruimten
- Een onverhard avontuurlijk deel

Aantrekkelijk voor kinderen:

- Niveauverschillen
- Afscheidingen
- Verstopplekken
- De ondergrond
- Natuur op de speelplaats

En natuurlijk vooral diverse speelmaterialen!

Samen buiten spelen: leren met- en van elkaar

- Toekijken
- Solospel
- Parallelspeel
- Associatiespeel
- Gemeenschappelijk spel
- Coöperatief spel

Hoe stimuleer je goed samenspel?

- De leeromgeving
- Het intensiveren en begeleiden van sociale relaties
- Het vergroten van gevoelens van zekerheid en leren omgaan met weerstand en frustraties

Zo eenvoudig kan het zijn...

De levende bom...

Nodig: 1 bal en minimaal 5 kinderen

- Ga in een kring zitten met één kind in het midden, dit kind speelt de bom.
- Dit kind doet de ogen dicht en telt tot 20. De eerste 10 tellen hardop en daarna in zijn hoofd verder (dus niet hardop).
- Zodra 'de bom' begint met tellen geven de andere kinderen de bal door.
- De bom ontploft wanneer het kind in het midden van de kring bij 20 is. Hij zegt dan "BOEM".
- Het kind in de kring dat dan de bal vast heeft, wordt de nieuwe bom (en gaat in het midden zitten).

De rol van de leerkracht,
pedagogisch
medewerker,
pedagogisch educatief
professional

Wat doet juffrouw Colette?

Juf Colette is een pedagoog en een didacticus en daardoor slaagt zij erin:

- De juiste hulp op het juiste moment te bieden
- Het activiteitenaanbod aan te laten sluiten op de stand van zaken van de ontwikkeling van de kinderen in haar groep

Hoe stimuleer je buitenspelen?

- Observeren
- Afwegingen maken
- Reageren & organiseren

Leestip!

-> artikel 'Rollenspel in de buitenlucht'

<https://earlyyearsblog.nl/2022/04/08/rollenspel-in-de-buitenlucht/>

Meer weten? Boekentip!

‘Buitenspelen in het zonnetje’
De speelplaats als krachtige
leeromgeving

Greet Caminada & Yvonne Leenders

te bestellen via
de website

<https://jongekind.com/shop>

Marijke Bertu & Yvonne Leenders

Jonge Kind Focus

marijkebertu@jongekind.com

info@yvonneleenders.nl

www.jongekind.com